

SOCb2021 Politická sociologie

Moc

Co je to moc? Tradiční pohled.

- Schopnost ovlivnit činy, jednání nebo myšlení ostatních
- Koncept authority (Weber) – legitimní, sociálně certifikovaná moc nad ostatními
- Weber: tradiční, charismatická nebo racionálně-legální (byrokratická) autorita/panství
- Moc nemusí být vždy legitimní (násilí, donucení)
- Moc nemusí být vždy „tvrdá“ (síla, vydírání) - hard vs. soft power – síla vs. hodnoty, normy

Jak studovat moc?

- Rozhodovací přístup – jednání lidí
- Reputační přístup
- Strukturální/relační přístup

<i>Research tradition</i>	<i>Preferred research methods</i>			
	<i>Paradigmatic study</i>	<i>Data collection</i>	<i>Data analysis</i>	<i>Object of analysis</i>
Reputational	Hunter (1953)	Expert judgement, interviews	Voting, ranking, and rating scores	Images of power
Structural	Mills (1956)	Documents	Frequency distributions, social network analysis	Positions of power
Decision making	Dahl (1961)	Observation, interviews	Policy outcomes	Agencies of power

Dimenze moci: kdo rozhoduje?

Obecné vnímání:

- Pluralistické/politologické pojetí – vyrovnávání zájmů
- Konec ideologie
- Hledání technických řešení
- Institucionální vymezení (např. ústavní pozice, „vláda na čas“)

Ale:

- Kdo opravdu může rozhodovat, kdo je součástí politické elity?
- Čí názory a ideje převládají?
- Jaké zájmy jsou realizovány?
- Jaké jsou neinstitutcionální formy této realizace? (varování, ponižování, hrozby, násilí)

Strukturální přístup: Medicejové (Padgett, Ansel 1993)

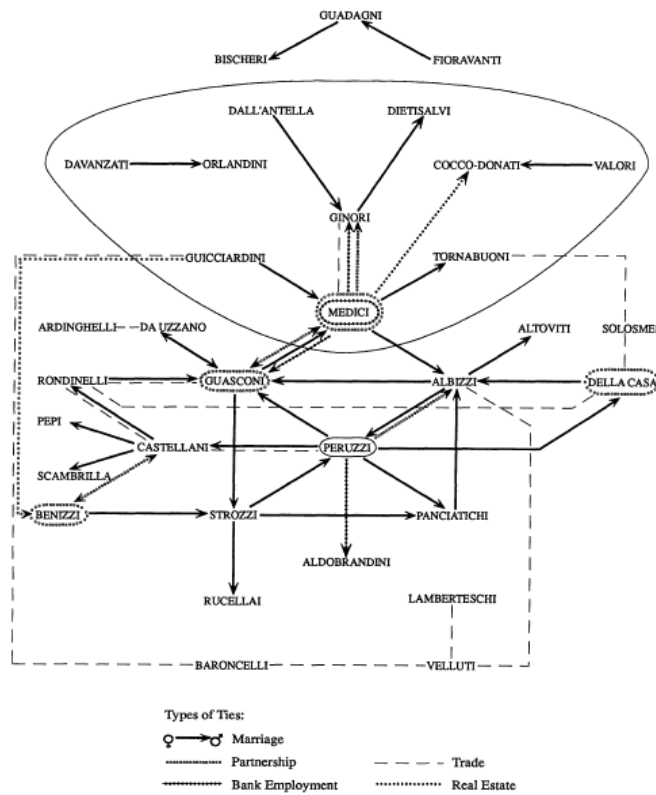

FIG. 2a.—Marriage and economic blockmodel structure (92 elite families)

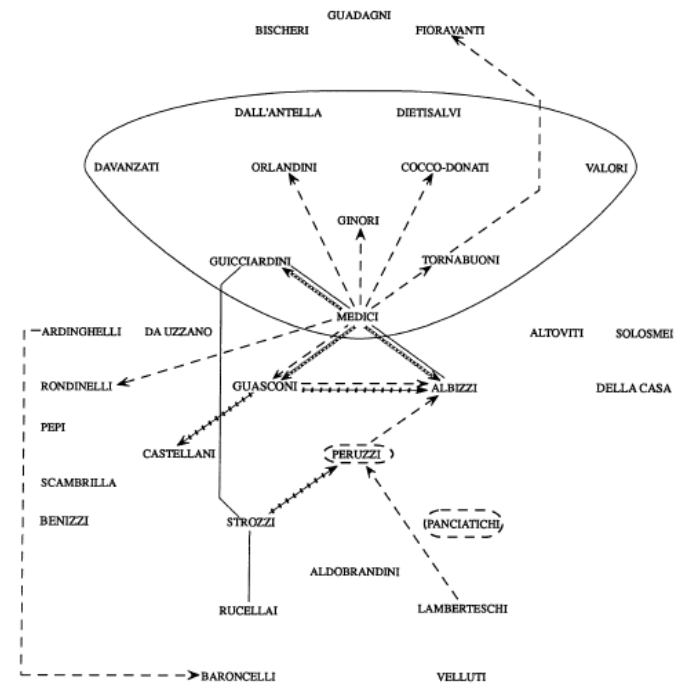
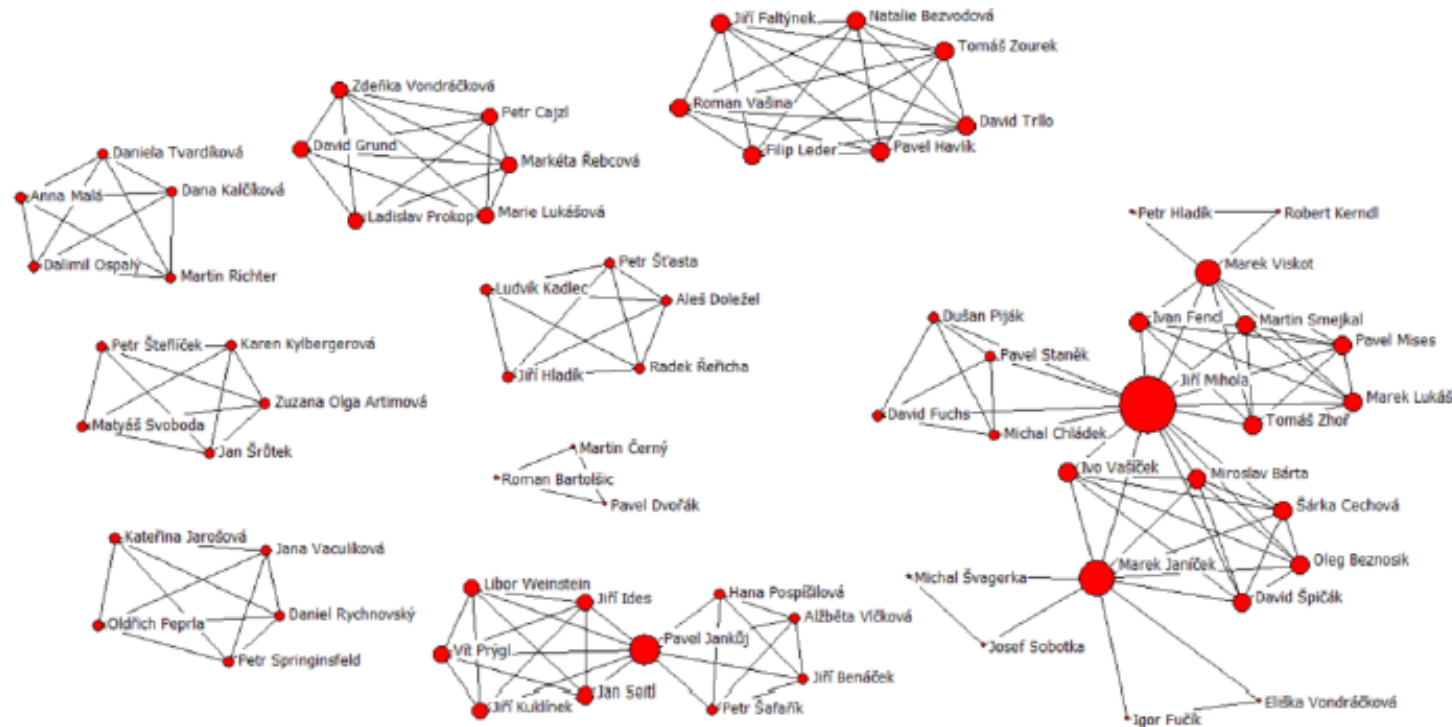

FIG. 2b.—“Political” and friendship blockmodel structure (92 elite families)

Strukturální přístup: Brněnské interlocking directorates (D. Křída, 2022)

Obr. 3: Jednomodální podoba současných členů dozorčích rad obchodních společností města Brna se zvýrazněním uzlů podle počtu vazeb jednotlivých členů.

Dimenze moci: kdo nerozhoduje ač má kapacitu?

- méně viditelné aspekty moci
- nerozhodování: nastavení agendy pro rozhodování, zúžení témat diskuse, skrze ovlivnění hodnot, rituálů, myšlenek, procedur (ne-artikulace latentního konfliktu) (Bachrach, Baratz)
- *mobilization of bias* (Schattschneider) – využívání některého typu konfliktu, potlačování jiného
- moc není pouze donucení a autorita, ale také vliv a manipulace
- lze pozorovat během otevřeného konfliktu zájmů mezi těmi, co rozhodují a těmi, jejichž téma je z konfliktu vyřazeno

Dimenze moci: jak se moc prosazuje ideologicky?

- Ovlivňování vnímání, poznávání a preferencí lidí tak, že akceptují svoji roli ve stávajícím řádu věcí
- Koncept dominance/hegemonie (Gramsci)
- Zvnitřnění omezení – přání a myšlenky pak jsou v souladu se systémem dominance
- Skrze „pokřivení úsudku“ se lidé identifikují s nastavením, které nepodporuje jejich zájmy (a můžou k němu získat i pozitivní přístup)
- Vs. Foucault – nic jako „zájmy“ neexistuje, vše je předmětem mocenských vztahů

Potlačování odporu (Ch. Tilly)

- Pokud moc ohrožuje jasně definované zájmy určitých sociálních skupin, proč se jejich členové nebouří?
 1. bouří se, ale skrytě
 2. jsou kompenzováni jinak
 3. skrze sledování jiných hodnot zůstávají identifikováni se systémem, který je vykořisťuje
 4. mystifikace, represe, nedostupnost alternativních ideologických rámců (ovlivnění percepce, poznání a preferencí ovládaných tak, aby přijali status quo)
 5. účinky síly a setrvačnosti
 6. vysoké náklady na protest
 7. kombinace výše uvedeného

Rozeštvaná společnost: Jak se dělá revoluce

Bohumil Doležal

5. října 2012 - 12:00

Diskuze (4)

Protest zemědělců pořádají lidé, kteří se netají svou podporou Kremlu, uvedl Petr Fiala

VLÁDA K PROTESTU

Jaký typ konfliktu je zviditelňován/potlačován?

Na tříhodinový protest proti vládě přišlo v Praze asi 70.000 lidí

Aktualizace: 03.09.2022 18:30 Vydáno: 03.09.2022, 17:46

Demonstrace k vyjádření politických postojů k současnému vedení země s názvem Česká republika na 1. místě, 3. září 2022, Praha. ČTK/Kamaryt Michal

[Koupit foto](#)

Praha - Na víc než tříhodinové demonstraci proti vládě se na Václavském náměstí v Praze podle policie sešlo asi 70.000 lidí. Protest s názvem Česká republika na 1. místě byl společnou akcí organizací, politických stran a občanů, kteří nesouhlasí se současnou politikou a chtějí demisi vlády. Podle premiéra Petra Fialy (ODS) akci svolaly síly, které se hlásí k proruské orientaci, mají blízko k extremistům a jsou proti zájmům ČR. Protest se podle policie obešel bez vážnějších potíží. Další demonstraci plánují pořadatelé 28. září.

Fiala: Demonstraci v Praze svolaly síly, které se hlásí k proruské orientaci

Aktualizace: 03.09.2022 19:37 Vydáno: 03.09.2022, 19:36

Ilustrační foto - Český premiér Petr Fiala. ČTK/Kamaryt Michal

[Koupit foto](#)

Líbeznice (u Prahy) - Sobotní demonstraci na Václavském náměstí, které se účastní desítky tisíc lidí, svolaly síly, které se hlásí k proruské orientaci, mají blízko k extrémním pozicím a jsou proti zájmům ČR, řekl novinářům premiér Petr Fiala (ODS). Místopředseda vlády a ministr vnitra Víta Rakušan (STAN) na twitteru uvedl, že bere vážně obavy lidí, kteří na demonstraci přišli. Řešení situace ale podle něj neleží v příklonu k Putinovu Rusku. Podle policie se na protivládní demonstraci sešlo 70.000 lidí. Předseda hnutí ANO Andrej Babiš uvedl, že ho tak vysoký počet nepřekvapil, nedivil by se, kdyby jich příště přišlo víc.

Demonstrovalo se hlavně za Rusko, pak až za energie

Demonstrace Česká republika na 1. místě na Václavském náměstí v Praze (28. září 2022) | FOTO: Zbyněk Pecák / se souhlasem autora

Publikováno 2. 10. 2022

MICHAEL PÁNEK / názor
Středočeský krajský zastupitel

[ceny energií](#) [demonstrace](#) [ruská propaganda](#)

V Praze na Václavském náměstí se na státní svátek – Den české státnosti opět demonstrovalo proti vládě premiéra Petra Fialy, prý kvůli drahým energiím. K takové demonstraci však už není důvod. Vláda zastropovala ceny energií, a proto nějaké drastické zvýšení cen elektřiny a plynu nehrozí. Na prvním místě jde o zvrát politických poměrů v naší zemi a pokus o neústavní puč. Co jiného jsou nátlakové akce, které mají vést k pádu současné vlády a nastolení kabinetu tvořeného údajnými odborníky? O energie se jedná až v druhé řadě.

Jaký typ problému není vidět?

Co dokázala izraelská „Jovina na slz“: Hackeri dosáhli i na prezidentské volby

Školáka, který odjel do Prahy s mladým mužem, policie našla

Rakovina zabíjí v Česku víc než ve většině EU. Mnoho chybí nové léky

Svetrem proti Putinovi. Z výroku Pekarové vznikl web, stojí za ním TOP 09

11. srp 2022 14:55

Předsedkyně Sněmovny Markéta Pekarová Adamová v polovině srpna v Partii Terezie Tománkové pronesla, že lidé mohou pomoci situaci s nedostatkem energií například tím, že si vezmou další svetr. Za daná slova však sklidila kritiku. Naopak toho využila samotná TOP 09, která si pár dní po výroku předsedkyně registrovala web Svetrem proti Putinovi.

ŠKODA PLUS
Tři servisy prohlídky zdarma

PLUS
Tři servisy prohlídky zdarma

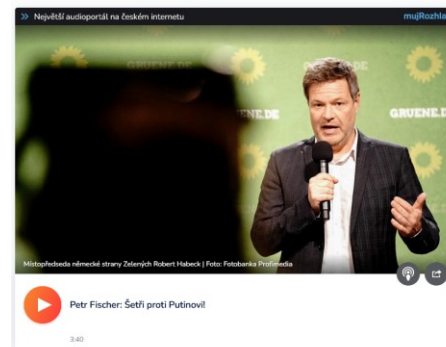
3x

Fotogalerie +1

„J kdybych měla jméno Billa Gatese, tak budu nosit v zimě svetr. Považuji to za normální a správné, protože mé rodiče vychovávali k tomu, abych netopila Pánu Bohu do oken.“

Petr Fischer: Šetři proti Putinovi!

10. březen 2022 | Názory a argumenty

Chcete-li poškodit Putina, šetřete energií. S tímhle nápadem původně nepřišla předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová, která navrhuje snížit odběr ruského plynu o dvě třetiny po celé Evropské unii, nýbrž německý ministr hospodářství a ochrany klimatu Robert Habeck. Úspora energie by podle něho měla pomoci minimálně do té doby, než Německo najde náhradu za ruský plyn.

Pondělí 20. února 2023, svátek má Oldřich

Vyzkoušet Premium

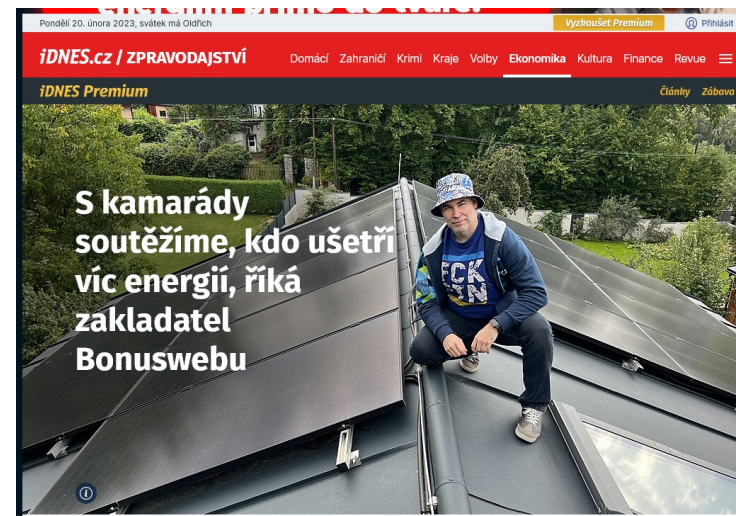
idNES.cz / ZPRAVODAJSTVÍ

Domácí Zahraničí Krimi Kraje Volby Ekonomika Kultura Finance Revue

idNES Premium

Články Zábava

S kamarády soutěžíme, kdo ušetří víc energií, říká zakladatel Bonuswebu

SVETREM PROTI PUTINOVÍ

RUSKU POSÍLÁME KAŽDÝ MĚSÍC MILIARDY EUR ZA ZEMNÍ PLYN, ZATÍMCO PUTINŮV REŽIM Z TĚCHTO PENĚZ FINANCUJE RAKETY A TANKY, KTERÉ POSÍLÁ NA UKRAJINU A ZABÍJÍ JIMI LIDI.

Svetr proti Putinovi symbolizuje, že každý z nás může udělat něco pro to, abychom snížili závislost na ruském plynu. A není potřeba moc, jde jen o to změnit naše chování a návyky. Pouhým snížením vytápění o pár stupňů bude mít Putin o miliardy měřít na financování svých zločinů a každá rodina díky tomu ušetří ročně tisíce korun. K tomu stačí se doma teple obléct. Obléct si svetr nebo mlánu je totiž to nejméně, co může udělat každý z nás pro to, aby ušetřil a zároveň podporoval energetickou soběstačnost celého Česka. Dopředu říkáme, že někdo neukule mrázout a doprava tepla je velet rozhodnutí každého z nás. V České republice jsme zvyklí topit víc než je nutné. Většina domácností vytápí na 24 stupňů, zato v jiných zemích Evropy je obvyklá teplota výrazně nižší a Světová zdravotnická organizace dokonce doporučuje mít doma 20 stupňů. Každý stupeň dolů navíc ušetří až 6 procent na celkové částce za topení. Je to něco, co může přinést celku většina z nás. A byli bychom rádi, kdyby všichni lidé dobré vůle právě toto zvažili.

Ať už čelíme válce a krizi, šetření dává smysl a měli bychom o něm více uvažovat do budoucna, abychom snížili naši závislost na dodávkách fosilních paliv. Vedlejším a neméně důležitým efektem je také to, že to ocení naše životní prostředí.

TERMOSTATEM PROTI PUTINOVÍ

ÚČINNÁ ZBRÁNĚ PROTI RUSKÉ AGRESI NÁM VISÍ NA ZDI. JMENUJE SE TERMOSTAT.

Cílna díky vám raketové stoupají, aktuálně Putin NĚdostane na váku:

3 570 805 Kč

JOU DO TONO

